

A TANKÖNYVEK ÚJ GENERÁCIÓJA

Dr. Kaposi József

főigazgató

Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet

Budapest, 2014. november 12.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

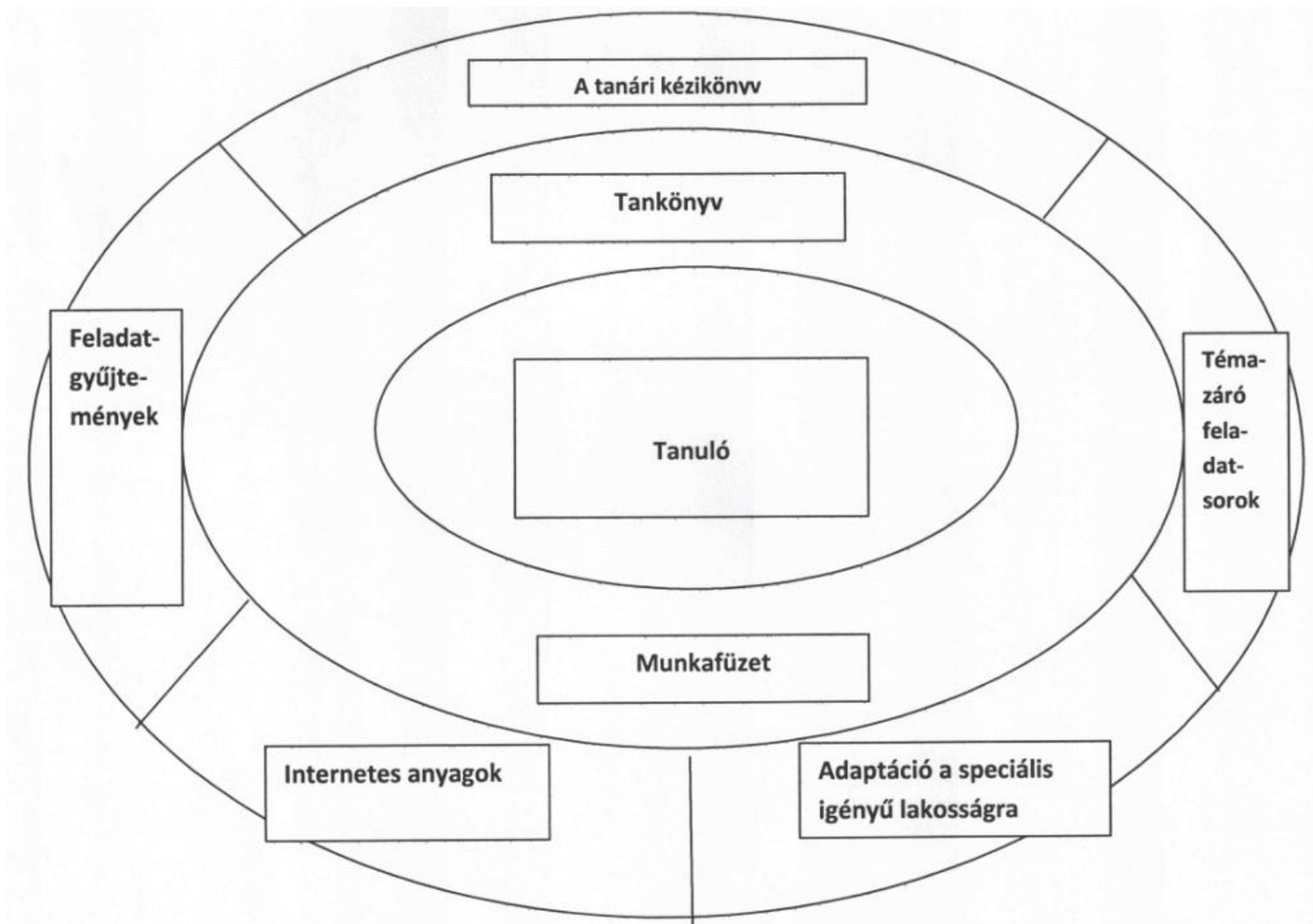
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Célkitűzés

A XXI. század kihívásainak megfelelő, tanulást-tanítást segítő eszközrendszer fejlesztése, korszerű tanulási környezet teremtése.

Közös fejlesztés eredményeként létrehozni a **tankönyvek új generációját**, mely átmenetet jelent a papíralapú és a digitális tananyagok között, és megteremti a feltételeit a **személyre szabott informatikai eszközök** széleskörű alkalmazására.

A tanulóközpontú könyv konstrukciója

Marilyn J.–Calfee R (1998)

A kísérleti tankönyvek jellemzői

- a megváltozott tudás-, és tanulás felfogás érvényesítése;
- a papíralapú és a digitális tankönyv közötti átmenet megteremtése;
- papíralapú és digitális anyag párhuzamosan készül;
- team-munka eredménye (pedagógiai-, szakmódszertani fejlesztő, gyakorló pedagógus, digitális szakember);
- tankönyv + munkafüzet;
- tanulást támogató design;
- a tevékenységre ösztönző tananyag-feldolgozás;
- az életkorhoz igazodó pedagógiai gyakorlatot elősegítése;
- a kipróbálás, korrekció, bevállásvizsgálat.

A készítők, fejlesztők és a kipróbálók KÖZÖS PRODUKTUMA!

Fejlesztési sajátosságok (példák)

- nevelési lehetőségek előtérbe állítása (pl.: különböző foglalkozású emberekről szóló feladatok, többgyermekes családmódel);
- modern tanulásszervezési eljárások (több szintű differenciálás, kooperatív technikák, projekt módszer) széleskörű alkalmazása;
- az előzetes tanulói elképzelések és ismeretek feltárása, felhasználása és beépítése a tanulási folyamatba;
- a tanulói reflektálás, véleményalkotás ösztönzésének, fejlesztésének előtérbe helyezése.

Tartalmi megújulás

Tartalomba beépülő új, vagy megerősített területek:

- erkölcsi nevelés;
- nemzeti öntudat, hazafias nevelés;
- családi életre nevelés;
- felelősségvállalás másokért, önkéntesség;
- fenntarthatóság, környezettudatosság;
- gazdasági és pénzügyi nevelés;
- médiatudatosságra nevelés.

Tartalmi megújulás (példák: humán tárgyak)

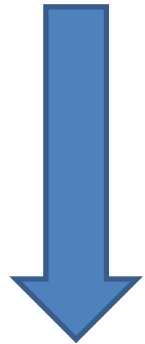
- Nemzetiségi és kulturális sokszínűség megismertetése:
 - az európai kultúra antik görög-római, valamint zsidó és keresztény gyökereinek kiemelése;
 - nemzetiségi és más kisebbségek együttélésének, a (többségi) társadalomra gyakorolt pozitív hatásának bemutatása;
 - magyar-zsidó együttélés története (eredmények, tragikus fordulatok).
- A kirekesztés és a megkülönböztetés minden formájának elutasítása

Tankönyvek jellemzői (példák)

- a tanulási motiváció középpontba állítása (vizualitás, humor, mozgás, játék, felfedezés, fantázia, mesevilág);
- a tankönyv feladatai a tanulók mindennapi tapasztalatára, valamint a már korábban elsajátított ismeretekre épít;
- a tankönyv gondot fordít arra, hogy a tanulók gondolkodásmódot is elsajátítsanak (pl. történelmi, természettudományos);
- problémafelvető szövegek, ábrák és kérdések minden leckében önálló tanulói feladatként.

A fejlesztési modell

Kísérleti tankönyvek (megalapozó kutatások)

2014 (62 db)

2015 (89 db)

2016 (90 db)

Magyar nyelv és irodalom

Matematika

Ember és társadalom

Ember és természet

Kipróbálás (ellenőrző kutatások, társadalmasítás)

2014/2015-ös tanévben:

- 1500 iskola;
- 151 partneriskola;
- 1170 partneriskolai pedagógus.

Korrekción, véglegesítés

Támogató környezet

- **Kapcsolattartás**
 - 2014. szeptemberétől folyamatosan: a kísérleti tankönyvek használóitól és kipróbálóitól kapott kérdőíves ill. elektronikus napló formájában kapott visszajelzések összegyűjtése, elemzése
- **Módszertani segédletek (pl.: tanmenetek, tanári kézikönyvek)**
- **Tájékoztatók, felkészítések, képzések**
 - 2014. szeptember: Képzők képzése (100 fő);
 - 2014. október: képzések a használó és kipróbáló pedagógusok számára
 - országszerte 21 helyszínen
 - helyszínenként 12 tantárgyi szekcióban
 - 2014. november: tankönyvírói felkészítő konferencia

Nemzeti Közoktatási Portál

Olyan egyszerűen kezelhető, elektronikus felület, kialakítása, amely a pedagógusok számára

- egykapus hozzáféréssel,
- egységes felhasználói felületen,
- egységes szabvány alapján,
- regisztráció és költségtérítés nélkül

lehetővé teszi valamennyi elkészült és jövőben elkészülő digitális tananyag és tanítási segédlet elérhetőségét.

Továbbá lehetőséget biztosít a tanulók számára

- differenciált és kooperatív tanulásra,
- a megszerzett tudás ellenőrzésére.

Nemzeti Közoktatási Portál kiépítésének folyamata

Fejlesztési folyamat:

- az NKP működéséhez szükséges fizikai környezet kialakítása.
- az NKP működéséhez szükséges szoftver környezet kialakítása.

2014. szeptember 1-től induló statikus portál szolgáltatásai:

- hozzáférés a tankönyvek, munkafüzetek elektronikus verzióihoz;
- hozzáférés a tanmenetekhez és óravázlatokhoz;
- digitális tananyagok megjelenítése (képek, videók hanganyagok, játékok, interaktív anyagok).

Az anyagok nagy része offline is használható.

Állami tankönyvfejlesztés előnyei

A tankönyvfejlesztés összekapcsolódik az IKT iskolai alkalmazásának országos szintű kiszélesítésével és elterjesztésével – Nemzeti Közoktatási Portál (NKP)

Megvalósul:

- a fejlesztők és gyakorlati felhasználók közös tanulása;
- a tankönyvek folyamatba iktatott minőségbiztosítása (írás+kipróbálás+visszajelzések+átdolgozás);
- a kerettantervi fejlesztési célok és tartalmak intelligens megjelenése;
- tudományos műhelyek és kulturális közintézmények bevonása (fejlesztést támogató kutatás);
- a papírtakarékosság, tartós tankönyv – értékekre nevelés;
- a térítésmentes tankönyvek költséghatékony bevezetése.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE